

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Utvecklingsstrateg

TJÄNSTESKRIVELSE

2014-10-28

1 (5)

Diarienummer

2013BUN 086,001

Barn- och utbildningsnämnden

Svar på motion - Bättre PRAO i Tyresö kommun

Förslag till beslut

- Motionen anses besvarad

Barn- och utbildningsförvaltningen

Anita Brynje
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna har inkommit med en motion där de föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunstyrelsen

- att tillsätta en arbetsgrupp med representanter från näringslivet, kommunen och skolan för att förutsättningslöst utveckla samverkansformer för ett hållbart samarbete mellan skolor och arbetsliv.

- att Tyresö kommun ska förbinda sig till att ta emot en viss andel PRAO-elever.

Förvaltningens utredning

Praktisk arbetslivsorientering - PRAO - reglerades i grundskolans läroplan från 1980 – Lgr80 där det fastslogs att eleverna under sin grundskoletid skulle ”genom skolans försorg få en praktisk arbetslivsorientering” omfattande minst 6 veckor. Syftet var att eleverna genom detta skulle tillägna sig kunskap om olika verksamhetsområden, arbetsmiljöer, arbetsuppgifter och yrken och om arbetets betydelse för människorna och samhället.

Under högstadietiden skulle eleverna genom minst veckolånga perioder skaffa sig erfarenheter från var och en av följande tre arbetslivssektorer:

- Teknik och tillverkning
- Handel, kommunikation, service, jord- och skogsbruk
- Kontor och förvaltning, vård och undervisning.

Arbetslivsorienteringen, liksom övrig studie- och yrkesorientering i vid mening, beskrevs i Lgr 80 som en angelägenhet för alla i skolan som i olika former skulle ingå i skolans verksamhet i alla årskurser. Vidare poängterades vikten av att kunskap om arbetslivet och arbetsmarknaden förvärfvas såväl genom ”praktisk verksamhet inom och utom skolan som genom undervisningen i skolans olika ämnen”. I årskurs 9 skulle studie- och yrkesorienteringen intensifieras för att tillgodose elevernas behov av vägledning inför val av utbildning och av kontakt med arbetslivet.

I Lpo94 som var den första målstyrda läroplanen nämns inte praktisk yrkesorientering. Däremot anges i de övergripande målen i kapitel 2 som strävansmål att skolan ska sträva efter att varje elev ”inhämtar tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att kunna träffa väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning” samt att alla som arbetar i skolan ska ”bidra till att motverka sådana begränsningar i elevens studie- och yrkesval som grundar sig på kön eller social eller kulturell bakgrund”.

Studie- och yrkesvägledaren skulle informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och stödja övrig personal i deras studie- och yrkesorienterande insatser.

Under rubriken rektors ansvar anges ansvaret för att ”samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning” samt att ”den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning”

I nuvarande läroplan - Lgr11 – anges skolans ansvar att varje elev efter genomgången grundskola kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning och att all personal på skolan ska bidra till att ”elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund”. Studie och yrkesvägledaren har samma roll som i Lpo94.

Rektorn har ansvaret att samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning samt för att organisera den studie- och yrkesorienterande verksamheten så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Det finns således inget krav på Prao i grundskolans läroplan, men Prao kan vara en del i att uppfylla läroplanens mål. Andra sätt kan vara att bjuda in företrädare från arbetslivet till skolan eller att göra studiebesök och möta yrkesverksamma vuxna och ställas inför olika uppgifter i arbetslivet.

Kontakten med det omgivande samhället och arbetslivet är hela skolans ansvar och ska snarare vara en del i den ordinarie undervisningen än något ryckt ur sitt sammanhang. Det kan bland annat handla om att diskutera, reflektera och skriva om sina framtidsdrömmar, koppla matematikundervisningen till hur ämnet används i olika yrken, skriva en CV eller göra studiebesök på arbetsplatser relevanta för ämnet eller bjuda in vuxna som berättar om sina yrken.

Inte heller i skollagen finns några skrivningar om PRAO. Däremot står följande att läsa i 2 kap 29§

”Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning”.

I Barn- och utbildningsnämndens nämndplan för 2015 finns en skrivning som beskriver hur man inom nämnden ser på Studie och yrkesvägledningen i Tyresö kommun.

”För att minska andelen avhopp från gymnasiet samt omval har förvaltningen inlett ett arbete kring Studie och yrkesvägledningen – SYV, tillsammans med Utvecklingsförvaltningen. Kommunens SYV-resurser samlas i en och samma organisation i syfte att höja kvaliteten och likvärdigheten avseende vägledningen.

Grundskolorna kommer under året att stärka arbetet med SYV i samtliga årskurser i syfte att öppna elevernas ögon inför framtida studie- och yrkesval, motverka val utifrån stereotypa köns- och sociala mönster och genom detta bidra till att elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval.”

Förvaltningens synpunkter

- Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat fram rutiner för arbetet med studie- och yrkesvägledning för att säkerställa att detta ska levandegöras i undervisningen genom hela elevens skoltid i grundskolan och inte endast i form av vägledningssamtal.
- Samtliga högstadieskolor erbjuder eleverna PRAO under sin högstadietid. Omfattningen varierar mellan en och tre veckor.
- Flera skolor erbjuder eleverna möjligheten till intern-PRAO i skolrestaurangen eller vaktmästeriet.
- Den nya organiseringen av SYV i Tyresö kommun som kommer införas 2015 innebär möjligheter att utveckla vägledningsarbetet och stötta rektorerna i detta arbete.

- Flertalet förskolor tar emot PRAO-elever från grundskolan.
- Barn- och utbildningsförvaltningen ser positivt på förslaget att ta emot PRAO-elever inom Tyresö kommuns olika verksamheter.

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att de insatser som redan gjorts, den nya organisationen som införs 2015, samt den positiva inställningen till att ta emot PRAO-elever, täcker in motionens intentioner och anser genom detta motionen besvarad.